

U svojstvu aktuelnog predsedavajućeg Procesu saradnje u Jugoistočnoj Evropi, ministar spoljnih i evropskih poslova Republike Hrvatske Davor Ivo Štir uputio je poziv prvom potpredsedniku Vlade Srbije i ministru spoljnih poslova Ivici Dačiću za učešće na neformalnom sastanku ministara spoljnih poslova učesnika Procesu saradnje u jugoistočnog Evropi, koji se održava 3. marta 2017. godine, u Zagrebu.

Imajući u vidu poslednja javna istupanja ministra spoljnih i evropskih poslova Hrvatske Davora Štira, koja odudaraju od osnovnih principa poštovanja dobrosusedskih odnosa i promocije regionalne saradnje i koja narušavaju dostignuti nivo poverenja i razumevanja temeljnih vrednosti saradnje i poštovanja nacionalnog integriteta, prvi potpredsednik Vlade i ministar spoljnih poslova Republike Srbije Ivica Dačić otkazao je učešće na predstojećem sastanku u Zagrebu.

Vlada Republike Srbije i prvi potpredsednik Vlade i ministar spoljnih poslova Ivica Dačić u više prilika istakli su svoju posvećenost daljem razvoju saradnje u regionu i očuvanju stabilnosti regiona. Uloga Srbije u tom procesu ocenjena je od strane Evropske unije i brojnih drugih partnera kao ključna, a Srbija je u više navrata istaknuta kao sidro stabilnosti regiona.

Nasuprot tome, Republika Hrvatska, koja se deklarativno zalaže za evropsku integraciju regiona i jačanje regionalne saradnje, svojim konkretnim činjenjem pokazuje upravo suprotne težnje i to moramo sa žaljenjem konstatovati.

Za razliku od perioda kada je pregovarala o članstvu u EU, Republika Hrvatska se kao članica EU ponaša na način koji je u suprotnosti sa osnovnim vrednostima EU i postulatima na kojima je Unija sazdana. Više puta smo ukazivali na potrebu da se hrvatske vlasti distanciraju od pokušaja rehabilitacije Nezavisne države Hrvatske, koja je u istoriji ostala zapisana kao fašistička i ustaška tvorevina čiji su čelnici izvršili brojne zverske zločine i genocid nad pripadnicima srpskog, jevrejskog i romskog naroda. To se odnosi ne samo na rehabilitaciju Stepinca, već i na korišćenje ustaškog pozdrava „Za dom spremni“, nazivanje ulica imenom ustaškog ministra Mileta Budaka, podizanja spomenika ustaškom teroristi Barešiću, itd.

U reagovanjima hrvatskih zvaničnika, pre svega ministra spoljnih i evropskih poslova Davora Štira, primetan je kritički diskurs ne prema zverstvima koja su činjena tokom perioda NDH, već upravo suprotno – prema legitimnim zahtevima Republike Srbije da se Republika Hrvatska, kao članica Evropske unije, ogradi od takve prošlosti i sankcioniše svaki pokušaj revizionizma ustaške politike.

Republika Srbija je zemlja koja je u Drugom svetskom ratu dala ogroman doprinos borbi protiv fašizma i koja je, za razliku od NDH, bila na strani sila pobednica. Od takve politike Srbija nije niti će ikada odstupiti. Za nas je to vrednosno pitanje, oko koga ne može biti kompromisa.

Uprkos svemu tome, duboko smo uvereni da čak ni različita istorija ne treba da bude prepreka međusobnim odnosima i da je nužno potrebno da se usredsredimo na pitanja od zajedničkog interesa i da zajednički radimo u brojnim oblastima sa samo jednom idejom vodiljom – da idemo napred i da gledamo u budućnost, a ne na prošlost.